

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 31 grudnia 2012 r. wniesionym do Sądu Okręgowego w Kaliszu przeciwko (...) Spółce Akcyjnej (...) w W. wniosła o stwierdzenie obowiązku pozwanej złożenia oświadczenia woli o tej treści, że pozwana kupuje od powoda 226.364 akcji własnych, zwykłych na okaziciela serii T, oznaczonych podanym kodem, o wartości nominalnej 10 zł każda, tj. o łącznej wartości nominalnej 2.263.640 zł, za wynagrodzeniem w kwocie 6.683.155,97 zł, tj. 29,52 zł za akcję, celem ich umorzenia oraz o zasądzenie od pozwanej zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu powód podał, że 31.08.1999 r. (...) zawarł z pozwaną umowę pożyczki, udzielając pozwanej pożyczki w kwocie 42,6 mln zł na budowę oczyszczalni ścieków, z aneksem z dnia 22.11.2000 r. określającym planowany ogólny koszt przedsięwzięcia. Z uwagi na fakt, że pozwana nie posiadała wystarczających środków własnych na sfinansowanie całości inwestycji, a nie miała możliwości zaciągnięcia dodatkowego kredytu, (...) i pozwana zawarły dnia 04.04.2001 r. porozumienie, na mocy którego (...) miał objąć 1.509.090 akcji zwykłych na okaziciela serii T, na podstawie oferty skierowanej bezpośrednio do (...), po cenie emisyjnej 22 zł za jedną akcję, łącznie za kwotę 33.199.980 zł. Na mocy powyższego porozumienia (...) był uprawniony (§ 4) żądać umorzenia akcji według określonego harmonogramu określonego w § 5 porozumienia za wynagrodzeniem zgodnym z § 6 porozumienia – ceny emisyjnej waloryzowanej wskaźnikiem inflacji. W dniu 05.04.2001 r. pozwany zawarł z (...) umowę objęcia akcji, na mocy której (...) objął nowo wyemitowane akcje serii T w zamian za wpłatę kwoty 33.199.980 zł; w dniu 05.09.2008 r. zawarto aneks nr 1 do porozumienia – przedłużenie terminu, do którego (...) może żądać umorzenia i wydłużający harmonogram umorzenia akcji.

Powód podał następnie, że dnia 09.12.2009 r. (...) zawarł z powodem (...) S.A. umowę subskrypcji prywatnej, której przedmiotem było objęcie przez (...) nowo emitowanych akcji powodowego Banku (...) serii O w zamian za wniesienie aportu m.in. w postaci 1.509.090 akcji zwykłych na okaziciela serii T pozwanej. W grudniu 2009 r. powód i (...) powiadomiły pozwaną o stanie posiadania akcji. Raportem bieżącym z dnia 05.07.2010 r. pozwana poinformowała o wygaśnięciu porozumienia z 04.04.2001 r. Dnia 15.03.2012 r. (...) S.A. zawarły umowę przelewu praw – przeniesienia na powoda wszelkich praw (...) wynikających z porozumienia z 04.04.2001 r. wraz z aneksem nr 1.

Powód podał, że 29.03.2012 r. wystąpił do pozwanej z propozycją nabycia akcji przez pozwaną w związku z ich umorzeniem. Powód wywiódł, że u podstaw ww. oferty leży przede wszystkim fakt, iż od początku (od objęcia akcji przez (...)) oczywistym było, że pozwana spółka zakupi zwrotnie przedmiotowe akcje celem ich umorzenia. Jak następnie podał powód, wiązało się to ze specyfiką finansowania przez pozwaną budowy oczyszczalni ścieków. Na żądanie powoda w porządku obrad walnego zgromadzenia W. z 25.05.2012 r. zamieszczono punkt dotyczący umorzenia wszystkich akcji pozwanej spółki należących do (...) S.A. Walne zgromadzenie nie uwzględniło wniosku powoda. Następnie na żądanie powoda z 03.10.2012 r. zostało zwołane walne zgromadzenie W. na dzień 20.12.2012 r., na którym powód przedstawił swoje propozycje uchwał (zmiany statutu – dodania postanowień przewidzianych porozumieniem z 04.04.2001 r. oraz umorzenia akcji i obniżenia kapitału zakładowego).

Powód wskazał w związku z tym, że wielokrotnie próbował usankcjonować wykonanie przez W. warunków porozumienia z 04.04.2001 r., wywodząc przy tym, że było oczywiste, że celem porozumienia był zwrot środków zainwestowanych pierwotnie przez (...) w kapitał zakładowy pozwanej. Powód stwierdził, że próby te napotykały na zdecydowany sprzeciw pozwanej, toteż w ocenie powoda pozasądowe środki dochodzenia zwrotu środków zainwestowanych w akcje W. zostały wyczerpane.

W następujących dalej obszernych rozważaniach pozwu powód przedstawił cele porozumienia z 04.04.2001 r. oraz kwestie związane z obowiązywaniem porozumienia. Wskazał, że jego zdaniem analiza treści porozumienia z 04.04.2001 r. nie pozwala na wniosek, że wniesienie aportem akcji pozwanej przez (...) w zamian za akcje (...) S.A. spowodowało wygaśnięcie porozumienia. Powód wskazał na treść § 3 porozumienia i wywiódł, że tylko sprzedaż wszystkich objętych przez (...) akcji na rynku kapitałowym powodowała utratę mocy porozumienia. Jednocześnie wywiódł, że to co jasne nie musi być interpretowane i że interpretacja W. jest niezgodna z zasadami interpretowania oświadczeń woli i z samą umową. Powód następnie zaprezentował analizę przepisów Kodeksu spółek handlowych

w zakresie umarzenia akcji. Podał w szczególności, że w przypadku dobrowolnego umorzenia, w ten sposób jest jedynie nabywana przez spółkę akcja własna w celu jej umorzenia, które następuje na podstawie uchwały walnego zgromadzenia. Stwierdził przy tym, że zarząd spółki może nabyć akcje własne bez konieczności uzyskiwania aprobaty walnego zgromadzenia. Powód wywiódł następnie, że nie istnieją żadne przeszkody natury prawnej do nabycia akcji (...) S.A.przez W.w ramach realizacji porozumienia z 04.04.2001 r. w celu ich dalszego umorzenia. Wskazał następnie, że jego zdaniem pozwana zobowiązała się do nabycia w celu umorzenia 1.509.090 akcji serii T spółki, przy czym nabycie to winno być realizowane w okresie 15 lat począwszy od 2010 r. Powód przedstawił następnie dalsze rozważania w przedmiocie zasad wykładni oświadczeń woli zwracając uwagę, że wynik wykładni nie może nigdy unicestwić autonomii woli stron. Celem stron zaś i ich zgodnym zamiarem było sfinansowanie przez (...)budowy oczyszczalni ścieków w zamian za możliwość wycofania środków przez ich nabycie przez W.dla celów umorzenia. Powód przytoczył terminy i ilości nabycia akcji własnych zgodnie z porozumieniem (w ciągu 15 lat) i wskazał, że pisemne żądanie nabycia akcji zgłosił 30.11.2012 r.

W końcowej części wywodów pozwu powód wskazał, że żąda złożenia przez pozwaną spółkę (...)oświadczenia o nabyciu 15% akcji własnych serii T znajdujących się w posiadaniu powoda – żądanie dotyczy lat 2010-2012. Jako podstawę prawną pozwu powód wskazał art.64 k.c. wywodząc, że orzeczenie sądu, o którym mowa w ww. przepisie ma charakter konstytutywny i zastępuje wszelkie formy szczególne wymagane dla ważności lub specjalnych skutków czynności prawnych, których skutkiem jest zastępowane oświadczenie woli. Wywiódł, że w świetle treści porozumienia z 04.04.2001 r. należy przyjąć, iż po stronie pozwanej istnieje cywilnoprawny obowiązek złożenia oświadczenia woli, z czym skorelowane jest uprawnienie drugiej strony, czyli (...) S.A.Na końcu powód podał, że zgodnie z porozumieniem, wynagrodzenie za każdą akcję powinno być równe wartości emisyjnej jednej akcji serii T (22 zł), waloryzowanej średniorocznym wskaźnikiem inflacji za każdy rok licząc od 2001 r., co powoduje, że cena nabycia akcji wynosi 29,52 zł (pozew, k.2-11).

W odpowiedzi na pozew pozwana spółka wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W części wstępnej uzasadnienia pisma pozwana wskazała, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie z szeregu wymienionych przyczyn. Pozwana podała, że porozumienie z 04.04.2001 r. jest nieważne jako sprzeczne z ustawą, względnie mające na celu jej obejście (art.58 § 1 k.c.). Podała następnie, że nawet gdyby uznać porozumienie z ważne, to jest bezskuteczne względem pozwanej, albowiem w myśl § 3 porozumienia wygasło ono wskutek zbycia przez (...). Wywiodła dalej, że nawet przy uznaniu, że porozumienie nie wygasło, powód nie jest czynnie legitymowany, gdyż zdaniem pozwanej przelew roszczeń z porozumienia był niedopuszczalny (art.509 § 1 k.c.). Wskazała następnie, że z porozumienia nie może wynikać roszczenie o złożenie oświadczenia woli z uwagi na zasadę numerus clausus czynności prawnych mogących stanowić źródło takiego roszczenia w prawie polskim. Pozwana wreszcie wywiodła, że ewentualna umowa sprzedaży akcji zawarta w przypadku uwzględnienia powództwa byłaby dotknięta sankcją nieważności jako naruszająca bezwzględnie obowiązujące przepisy k.s.h. oraz przepisy dotyczące obrotu instrumentami finansowymi.

Rozwijając powyższe zarzuty pozwana wskazała w pierwszej kolejności na naruszenie art.20 k.s.h., stanowiącego że wspólnicy lub akcjonariusze spółki kapitałowej powinni być traktowani jednakowo w takich samych okolicznościach. Pozwana podała, że o takim nierównym traktowaniu należy mówić także wtedy, gdy jednemu ze wspólników przyznaje się nieuzasadnione preferencje, albo gdy spółka nabywa własne akcje wyłącznie od wybranych akcjonariuszy. Naruszenie takie zdaniem pozwanej może się przejawiać w ustanowieniu nadmiernie wysokiej ceny nabycia akcji przez spółkę od akcjonariusza; pozwana wskazała, że cena, za jaką powód domaga się odkupienia akcji jest arbitralna i oderwana od faktycznej wartości spółki, bowiem na datę wniesienia pozwu wartość jednej akcji pozwanego wynosiła 6,75 zł. Pozwana wskazała przy tym, że nie ma znaczenia fakt, że (...) przekazał pozwanej środki na budowę oczyszczalni ścieków, gdyż bez znaczenia dla zasady równego traktowania akcjonariuszy pozostają stosunki umowne wiążące akcjonariuszy ze spółką, w których występują oni jako podmioty trzecie względem stosunku wynikającego ze statutu.

Uzasadniając zarzut obejścia prawa pozwana wskazała, że Kodeks spółek handlowych dopuszcza uprzywilejowanie akcjonariuszy na dwa sposoby: albo przez przyznanie osobistych uprawnień w statucie (art.354 § 1 k.s.h.), albo

przez emisję akcji o szczególnych uprawnieniach – akcji uprzywilejowanych (art.351 § 1 k.s.h.). Pozwana wskazała, że uprawnienia osobiste akcjonariusza są nieprzenoszalne i wygasają najpóźniej z dniem, w którym uprawniony przestaje być akcjonariuszem spółki. Natomiast w przypadku akcji uprzywilejowanych, uprzywilejowanie przechodzi na każdorazowego posiadacza akcji, jednak akcje uprzywilejowane muszą być akcjami imiennymi. Pozwana wskazała, że akcje serii T, które objął (...) są akcjami na okaziciela, nie mogły więc wiązać się z nimi dodatkowe uprawnienia o charakterze przenoszalnym, podążające za akcjami. Dlatego też przywileje w zakresie umarzania akcji zostały przyznane (...) w odrębnej umowie, przez co doszło do obejścia prawa, tj. art.354 § 1 zd. 2 k.s.h. Zdaniem pozwanej, do tego samego wniosku prowadzi przyjęcie, że celem porozumienia było uprzywilejowanie akcji na okaziciela pierwotnie objętych przez (...).

Rozwijając zarzut bezskuteczności porozumienia względem pozwanej, pozwana wskazała, że bezskuteczność ta ma miejsce w odniesieniu do warunków i sposobu umorzenia akcji; postanowienia tego dotyczące zgodnie z art.304 § 2 pkt 3 k.s.h. powinny być zawarte, pod rygorem bezskuteczności względem spółki, w statucie. Pozwana wskazała, że nie miało to miejsca, bowiem w statucie wskazano jedynie sposób umorzenia, tj. dopuszczalność dobrowolnego umorzenia; w statucie nie określono natomiast warunków umorzenia akcji, do których należą m.in. postanowienia dotyczące wynagrodzenia akcjonariusza.

Pozwana w dalszej kolejności obszernie uzasadniła zarzut wygaśnięcia porozumienia wskutek zbycia akcji (wykładnia § 3 porozumienia). Pozwana wskazała, że w myśl § 3 ust.1 porozumienia (...) miał prawo sprzedaży objętych akcji W. w ramach transakcji na rynku kapitałowy; zgodnie z ust.2, w przypadku sprzedaży (...) w ciągu 30 dni powiadomi W., a porozumienie traci moc. Pozwana wskazała na wykładnię dokonywaną przez powoda, zgodnie z którą porozumienie mocy nie straciło, bowiem (...) akcji nie sprzedał, a jedynie wniósł je w zamian za akcje w podwyższonym kapitale zakładowym powoda, toteż zdaniem powoda skoro strony posłużyły się w porozumieniu pojęciem sprzedaży, to nie można przyjąć, że pod hipotezę cyt. § 3 podpadają inne formy zbycia niż sprzedaż. Pozwana ww. rozumowanie określiła jako nieprawidłowe. Powołała się na art.65 § 2 k.c., zgodnie z którym w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny cel i zamiar umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu. Pozwana oświadczyła, że zgodnym zamiarem stron było, aby porozumienie traciło moc w każdym przypadku odpłatnego zbycia akcji przez (...), także wniesienia ich do innej spółki w drodze aportu. Wywiodła, że konstrukcja sprzedaży oraz zbycia tytułem aportu czy zamiany jest bardzo zbliżona – przeniesienie tytułu prawnego do akcji o charakterze odpłatnym. Odnosząc się do stanowiska powoda, który wskazał, że celem § 3 porozumienia była ochrona pozwanej przed niezidentyfikowanym akcjonariatem, to cel ten może być zrealizowany tylko wówczas, gdy sprzedaż będzie rozumiana jako każda forma zbycia. Dodatkowo pozwana wskazała, że wykładnia porozumienia dokonywana przez powoda stoi w całkowitej sprzeczności z jego dotychczasowym zachowaniem, jak i zachowaniem (...). Pozwana powołała się m.in. na pismo powoda z 17.05.2010 r., z którego wynika, iż powód uważał, że porozumienie wygaśnie z chwilą rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego powoda. Dodatkowo pozwana powołała się na brak reakcji powoda na raport bieżący pozwanej z 05.07.2010 r. informujący o wygaśnięciu porozumienia oraz na fakt głosowań przedstawicieli powoda na walnym zgromadzeniu i posiedzeniach rady nadzorczej.

Uzasadniając zarzut braku legitymacji czynnej pozwana podała, że przelewowi wierzytelności wynikających z porozumienia sprzeciwiała się właściwość zobowiązania. Wskazała, że (...) był indywidualnie wybranym inwestorem kapitałowym, któremu złożono zindywidualizowaną ofertę objęcia akcji pozwanej, a w statucie pozwanej przyznano (...) określone uprawnienia osobiste. Wywiodła, że w tych okolicznościach można domniemywać wolę stron co do wyłączenia przelewu (*pactum de non cedendo*).

Co do braku podstaw do stwierdzenia obowiązku pozwanej złożenia oświadczenia woli, pozwana podała, że źródłem roszczenia o złożenie oświadczenia woli są w prawie polskim wyłącznie przepisy prawa lub umowa przedwstępna. Wywiodła, że zasada swobody umów nie obejmuje kreowania przez strony stosunków prawnych, mocą których jedna ze stron zobowiązuje się do złożenia w przyszłości oświadczenia woli.

W końcowej części pisma pozwana rozwinęła zarzut, iż żądanie pozwu jest niemożliwe do uwzględnienia. Wskazała, że przy generalnym zakazie nabywania przez spółkę własnych akcji, wyjątkiem jest nabycie ich w celu ich umorzenia.

Wolę umorzenia akcji może wyrazić tylko walne zgromadzenie akcjonariuszy, toteż nabycie własnych akcji wymaga zgody walnego zgromadzenia. Pozwana wskazała, że sprawa umorzenia akcji powoda była dwukrotnie przedmiotem obrad zgromadzenia a uchwała o tej treści nie została podjęta. Pozwana ponadto podała, że niezależnie od powyższego, żądanie pozwu jest niemożliwe do uwzględnienia także w świetle ograniczeń dotyczących nabywania akcji własnych przez spółki notowane na rynku regulowanym w alternatywnym systemie obrotu NewConnect. Stwierdziła, że do akcji pozwanej ma zastosowanie zakaz manipulacji zawarty w art.39 ust.1 ustawy z 29.07.2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi. Wywiodła, że nabywanie akcji własnych (art.39 ust.3 pkt 1 cyt. ustawy) musiałoby się odbywać w trybie określonym w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 2273/2003 z 22.12.2003 r. Podała, że odkup nie może być przeprowadzony celem zrealizowania żądania pozwu, gdyż odkup w świetle ww. rozporządzenia musiałby mieć na celu obniżenie kapitału zakładowego, na co nie wyraża zgody walne zgromadzenie, ponadto odkup taki podlega ścisłym ograniczeniom co do ceny i wolumenu nabywanych akcji, co odbiega od żądania pozwu, wreszcie program odkupu kierowany jest ze swej istoty do wszystkich akcjonariuszy a nie jednego z nich (odpowiedź na pozew, k.101-121).

Postanowieniem z dnia 11 marca 2013 r. Sąd Okręgowy w Kaliszu stwierdził swoją niewłaściwość i sprawę przekazał do Sądu Okręgowego w Łodzi – Sądu Gospodarczego (postanowienie, k.439-440).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Dnia 4 kwietnia 2001 r. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (...) i pozwana – (...)w O.zawarły porozumienie dotyczące 1.509.090 sztuk akcji serii T, które miały zostać objęte przez (...), o wartości emisyjnej 22 zł każda, za sumę 33.199.980 zł, co jak stwierdzono, będzie stanowiło 39,25% w podwyższonym kapitale akcyjnym pozwanej. W § 1 ust.2 stwierdzono, że porozumienie ma umożliwić objęcie akcji przez (...)w ramach oferty skierowanej bezpośrednio do niego oraz późniejsze umorzenie akcji przez (...) S.A.W § 2 ust.2 zarząd (...) S.A.zobowiązał się do zwołania walnego zgromadzenia akcjonariuszy dotyczącego zmian w statucie spółki umożliwiających umorzenie akcji zgodnie z § 5 i 6 porozumienia.

W § 3 postanowiono, że (...) ma prawo do sprzedaży objętych akcji pozwanej w ramach transakcji na rynku kapitałowym (ust.1); w przypadku sprzedaży akcji zgodnie z ust.1 przez (...) miał powiadomić pozwaną o sprzedaży, przy czym postanowiono, że w przypadku sprzedaży wszystkich akcji objętych przez (...) osobom trzecim, porozumienie traci moc (ust.2).

W § 4 postanowiono, że na pisemne żądanie (...) zgłoszone nie wcześniej niż w 2009 r. nastąpi umorzenie akcji pozwanej według podanych w porozumieniu zasad; uchwała o umorzeniu miała zawierać postanowienia określone w § 5 i 6 porozumienia. W § 5 stwierdzono, że decyzja o umorzeniu nastąpi na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy rozliczającym działalność spółki za poprzedni rok. Umorzenie akcji miało nastąpić w okresie 5 lat od dnia zgłoszenia, w ilościach wskazanych w porozumieniu – w kolejnych latach 10%, 10%, 12%, 50% i 18% objętych akcji. W myśl § 6 porozumienia, wynagrodzenie (...) za umarżane akcje miało mieć wartość kwoty wniesionej przez (...) na objęcie akcji pozwanej, waloryzowanej corocznie średniorocznym wskaźnikiem inflacji cen towarów i usług konsumpcyjnych, ogłaszanym przez Prezesa GUS (w trakcie roku miesięcznym wskaźnikiem ogłaszanym przez Prezesa GUS).

Zgodnie z § 7 porozumienia, w przypadku gdy mimo zgłoszenia przez (...) żądania, akcje nie zostaną umorzone na zasadach przewidzianych w porozumieniu, (...) skieruje żądanie nabycia akcji do (...) S.A.; warunki i zasady nabycia akcji zostaną określone w umowie stanowiącej zgodnie z umową zawartą pomiędzy (...) a (...) S.A. W myśl § 7 porozumienia, w sprawach nieuregulowanych w porozumieniu miały mieć zastosowanie odpowiednie przepisy prawa (porozumienie, k.22-23).

Zawarcie porozumienia nastąpiło po rozmowach przedstawicieli (...) z pozwaną. Porozumienie zostało zawarte na skutek faktu, że nie było możliwe udzielenie pozwanej przez (...) dalszej pożyczki na budowę oczyszczalni ścieków. Treść porozumienia została natomiast podana przez przedstawicieli (...), bez możliwości wprowadzenia zmian. Pozwana przez swoich przedstawicieli zgłaszała wątpliwości co do treści porozumienia, niemniej (...) przedstawił porozumienie do podpisu w ostatecznej wersji (zezn. św. M. (...), e-protokół, k.496-498 od 2 h 00 m. i od 2 h 13 m.).

Wcześniej (...) udzielił spółce (...) pożyczki na ten sam cel w kwocie około 40 mln zł, umarzenie akcji było przewidziane w okresie po spłacie pożyczki (zezn. św.d. K. G., e-protokół, k.558 od o h 13 m. i od o h 21 m.).

W dniu 5 września 2008 r. zawarto aneks nr (...) do porozumienia, zmieniający niektóre zapisy porozumienia z 04.04.2001 r. Najwcześniejszą datę zgłoszenia żądania (...) co do umorzenia akcji (§ 4 porozumienia) określono na 2010 r. Zmieniono harmonogram umorzenia akcji z § 5 porozumienia na umorzenie w ciągu 15 lat, w tym przez lata od pierwszego do dziesiątego po 5% objętych akcji a od jedenastego do piętnastego po 10%. W sprawach nieuregulowanych porozumieniem miały mieć zastosowanie przepisy Kodeksu spółek handlowych i Kodeksu cywilnego (aneks nr (...) do porozumienia, k.24).

Zmiana statutu pozwanej umożliwiająca umorzenie akcji zgodnie z § 5 i 6 porozumienia po zawarciu porozumienia nie nastąpiła (niesporne).

Umową subskrypcji prywatnej w trybie art.431 § 2 pkt 1 k.s.h. zawartą dnia 9 grudnia 2009 r. pomiędzy (...)a powodem – Bankiem (...) Spółką Akcyjną W., Bank złożył (...) ofertę objęcia akcji serii O na okaziciela w ilości 1.320.245 akcji o wartości nominalnej 10 zł każda akcja i cenie emisyjnej 72,83 zł każda akcja. (...) oświadczył, że obejmuje wymienione akcje, które zostaną pokryte aportami o wskazanych wartościach. W § 2 lit. d wymieniono jako jeden z aportów 1.509.090 akcji zwykłych na okaziciela pozwanej (...) w O., wycenionych łącznie na kwotę 23.737.985,70 zł za akcję, w zamian za które zostanie wydanych 325.936 akcji zwykłych Banku o wartości nominalnej 10 zł każda. Cenę emisyjną akcji Banku określono na 72,83 zł (umowa subskrypcji prywatnej, k.25-27).

W okresie pomiędzy objęciem przez (...) akcji w podwyższonym kapitale zakładowym (...) S.A.a zarejestrowaniem podwyższenia kapitału zakładowego przez sąd trwała korespondencja pomiędzy (...) S.A.a pozwaną (niesporne). W piśmie z dnia 3 marca 2010 r. powód informował o procedurze rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego, zwracając się jednocześnie do prezesa zarządu pozwanej z prośbą o pomoc w ustaleniu, czy główny akcjonariusz pozwanej (...) S.A.w O.W.. jest zainteresowany odkupieniem od (...) S.A. posiadanych przez Bank akcji lub może wyrazić zgodę na wykup przez W.akcji od (...) S.A.w celu ich umorzenia. Ponadto powód poprosił o rozważenie przeniesienia akcji W.z (...) do notowań w Alternatywnym Systemie Obrotu (rynek N.(...)) prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych. Kolejnym pismem z dnia 17 maja 2010 r., w nawiązaniu do poprzedniego pisma z 3 marca 2010 r. powód poinformował, że dotychczas nie doszło do rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego (...) S.A.w formie wniesienia przez głównego akcjonariusza – (...) wkładów niepieniężnych m.in. w postaci 1.509.090 akcji w pozwanej spółce. Powód wskazał na konieczność uzyskania odpowiedniego zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego, która stoi na stanowisku, że Bank winien uprawdopodobnić zbycie akcji obejmowanych aportem. W związku z tym powód zwrócił się z propozycją zawarcia porozumienia o podobnym charakterze do, jak podano, jeszcze obowiązującej umowy z (...). Powód oświadczył, że jego zdaniem cena za akcje nie powinna być niższa niż wynikająca z wyceny akcji W.na potrzeby podwyższenia kapitału zakładowego Banku, tj. 23.737.985,70 zł za cały pakiet. Powód poprosił o przygotowanie propozycji porozumienia wraz z możliwym harmonogramem zbycia przez Bank akcji w uzgodnieniu z akcjonariuszami spółki. Oba pisma powoda, zarówno z 03.03.2010 r., jak i z 17.05.2010 r. zostały podpisane przez Prezesa Zarządu (...) S.A.M. K., uprawnionego do jednoosobowej reprezentacji powoda (pisma z 03.03.2010 r., k.144 i z 17.05.2010 r., k.146).

Raportem bieżącym nr (...)z 05.07.2010 r. skierowanym do Komisji Nadzoru Finansowego, zarząd pozwanej powiadomił, że w dniu 05.07.2010 r. powziął informację o zarejestrowaniu przez Sąd podwyższenia kapitału zakładowego (...) S.A.w zamian za wniesienie aportu m.in. w postaci 1.509,090 akcji zwykłych na okaziciela (...) S.A., w związku z czym tracą moc porozumienia zawarte pomiędzy (...) S.A.a (...)z 04.04.2001 r. z aneksem nr 1 z 05.09.2008 r. oraz pomiędzy (...) S.A.a (...) S.A.w O.(raport bieżący, k.29).

Po nabyciu akcji pozwanej przez (...) S.A., Bank proponował pozwanej nabycie ww. akcji jako akcji własnych w celu umorzenia w cenie około 15,60 zł za akcję (zezn. św.d. K. G., e-protokół, k.558 od o h 43 m., zezn. pozwanej, e-protokół, k.559 od 2 h 11 m.). Pozwana nie wyraziła na to zgody, gdyż nie była zainteresowana taką transakcją, jako że jej działalność wymaga uzyskiwania środków finansowych a nie ich odpływu, a cena akcji oscyluje pomiędzy 4 a 6 zł (zezn.

pozwanej, e-protokół, k.559 od 2 h 12 m.). W pozwanej spółce nigdy nie była tworzona rezerwa środków na nabycie własnych akcji (zezn. pozwanej, e-protokół, k.559 od 2 h 00 m.).

Umową przelewu praw (cesją) z 15 marca 2012 r., zawartą pomiędzy (...)cedentem a powodem (...) S.A.–cesjonariuszem, strony ww. umowy postanowiły o przelewie wszystkich praw cedenta wynikających z porozumienia z 04.04.2001 r. wraz z aneksem nr 1 (umowa przelewu, k.30-31).

W dniu 29 marca 2012 r. powód skierował do pozwanej propozycję nabycia akcji przez pozwaną w związku z ich umorzeniem, proponując wynagrodzenie za jedną akcję na poziomie nie niższym niż 15,73 zł (propozycja nabycia akcji, k.32-34). Następnie w dniu 13 kwietnia 2012 r. powód zgłosił żądanie umieszczenia na najbliższym walnym zgromadzeniu spółki sprawy umorzenia wszystkich akcji spółki należących do (...) S.A. w drodze ich nabycia przez spółkę wraz z uchwałą w sprawie utworzenia celowego funduszu rezerwowego przeznaczonego na nabycie akcji własnych i uchwały w sprawie wyrażenia zgody na nabycie akcji własnych w celu dobrowolnego umorzenia i upoważnienia zarządu spółki do nabycia akcji własnych celem umorzenia (żądanie, k.35-36).

Pismem z dnia 13.04.2012 r. (...) S.A. odpowiedział, że sprawa umorzenia akcji zostanie umieszczona w porządku obrad walnego zgromadzenia, które będzie zwołane na 25.05.2012 r. Jednocześnie pozwana poinformowała, że jest spółką publiczną notowana w alternatywnym systemie obrotu NewConnect. Podała, że dla uniknięcia zarzutu manipulacji musi postępować zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 2273/2003 z 22.12.2003 r. i że celem programu odkupu musi być obniżenie kapitału zakładowego. Powołała się jednocześnie na przepisy k.s.h. dotyczące umorzenia akcji i umorzenia kapitału zakładowego (pismo pozwanej, k.37-38). Pismem z 25.04.2012 r. pozwana poinformowała o umieszczeniu w porządku obrad zgromadzenia punktów wynikających z pisma powoda z 13.04.2012 r. (pismo pozwanej, k.39).

Na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy w dniu 25 maja 2012 r. uchwały nr 28 w sprawie utworzenia celowego funduszu rezerwowego na nabycie akcji własnych oraz przeniesienia środków finansowych Spółki na celowy fundusz rezerwowi oraz nr 29 w sprawie wyrażenia zgody na nabycie akcji własnych w celu dobrowolnego umorzenia i upoważnienia Zarządu Spółki do nabycia akcji własnych celem umorzenia nie zostały podjęte; za uchwałami głosował tylko akcjonariusz (...) S.A., mający 1.509.090 głosów (protokół walnego zgromadzenia, k.387-390).

W dniu 03.10.2012 r. powód zażądał zwołania walnego zgromadzenia pozwanej i umieszczenia w porządku obrad spraw zmiany statutu umożliwiających umorzenie akcji zgodnie z § 5 i § 6 porozumienia z 04.04.2001 r. z aneksem nr 1 oraz podjęcie uchwały w przedmiocie umorzenia akcji oraz obniżenia kapitału zakładowego zgodnie z ww. porozumieniem i aneksem (pismo powoda, k.59).

Na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy w dniu 20 grudnia 2012 r. uchwała nr 5 w sprawie zmian w statucie spółki (w zakresie dotyczącym umorzenia akcji) nie została podjęta ani w brzmieniu zaproponowanym przez zarząd spółki, ani przez akcjonariusza – (...) S.A.; za uchwałą w brzmieniu zgłoszonym przez zarząd nie oddano żadnego głosu, za uchwałą w brzmieniu proponowanym przez (...) S.A. głosował wyłącznie ten akcjonariusz, mający 1.509.090 głosów. Nie podjęto również żadnej z dalszych uchwał (od nr 6 do nr 10) w sprawach dotyczących m.in. wyrażenia zgody na nabycie akcji własnych, zwykłych na okaziciela serii T w celu ich umorzenia, umorzenia akcji własnych, zwykłych na okaziciela serii T, obniżenia kapitału zakładowego spółki w związku z umorzeniem akcji własnych oraz przyjęcia jednolitego tekstu statutu uwzględniającego – nie uchwalone – zmiany w zakresie umorzenia akcji (protokół walnego zgromadzenia, k.398-434).

W ramach podwyższenia kapitału zakładowego powodowego Banku i objęcia nowo emitowanych akcji przez (...), (...) S.A. nabył akcje jeszcze innych spółek publicznych. Komisja Nadzoru Finansowego nakazała zbycie tych akcji do końca 2011 r.; żaden Bank w Polsce nie ma w swoim kapitale akcji aportowych (zezn. św. K. G., e-protokół, k.558 od 37 m. 16 s. i od 59 m. 18 s., zezn. powoda, e-protokół, k.558-559 od 1 h 43 m.). Akcje innych spółek nabyte w ten sposób przez powoda, zostały przez powoda sprzedane przez giełdę (zezn. powoda, e-protokół, k.558-559 od 1 h 49 m.).

Powyższy stan faktyczny, częściowo niesporny pomiędzy stronami, Sąd ustalił w głównej mierze na podstawie dowodów z dokumentów a ponadto dowodów z zeznań świadków i przesłuchania stron. Oceniając przedstawione dowody Sąd nie znalazł podstaw, by odmówić im wiarygodności. Sąd odmówił natomiast mocy dowodowej szeregu dokumentom złożonym do akt jako nie odnoszących bezpośrednio się do przedmiotu procesu w tej sprawie. Dotyczy to w szczególności dokumentów dotyczących posiedzeń rady nadzorczej pozwanej oraz części walnych zgromadzeń, a ponadto porozumień zawartych przez (...) z innym akcjonariuszem pozwanej – spółką (...) S.A. Sąd odmówił ponadto mocy dowodowej zeznaniom świadków J. U. (1) i S. K. z tej racji, że wiedza obu świadków (odpowiednio prezydenta i wiceprezydenta O.) jest wyłącznie pośrednia, tj. pochodzi z dokumentów i od innych osób, świadkowie na wiele pytań (co zresztą zrozumiale) nie byli w stanie odpowiedzieć, zaś świadek (...) dodatkowo wyraźnie kilkakrotnie powołał się na swoją niewiedzę. Również zeznania innych świadków jedynie częściowo miały znaczenie dla sprawy – jedynie w zakresie przytoczonym wyżej.

Zdaniem Sądu natomiast dowody przytoczone w ramach podstawy faktycznej rozstrzygnięcia były całkowicie wystarczające do poczynienia stosownych ustaleń. Zakres ustaleń faktycznych w sprawie jest każdorazowo wyznaczany treścią obowiązujących przepisów, mających zastosowanie do oceny prawnej żądań stron, co znajduje odzwierciedlenie w treści art.227 k.p.c. statuującym przedmiot dowodzenia w sprawie cywilnej – fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Należy natomiast zauważyć, że częściowo również twierdzenia zgłaszane w procesie nie dotyczyły faktów istotnych dla rozstrzygnięcia.

Sąd zważył, co następuje.

Zgłoszone żądanie pozwu nie zasługuje na uwzględnienie z tej racji, że wydanie wyroku uwzględniającego powództwo prowadziłyby zdaniem Sądu do naruszenia bezwzględnie obowiązujących przepisów ustawowych, w tym w pierwszym rzędzie fundamentalnych przepisów Kodeksu spółek handlowych dotyczących umorzenia akcji oraz zwłaszcza – uprzywilejowania akcjonariusza. Wymaga to odniesienia się do tychże unormowań.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że powód zgłaszając żądanie stwierdzenia obowiązku pozwanej spółki nabycia przez pozwaną własnych akcji – za wskazaną cenę, powołał się jako na podstawę ww. zobowiązania – treść §§ 4, 5 i 6 porozumienia z dnia 04.04.2001 r. wraz z aneksem nr 1. Godzi się zauważyć, że porozumienie to (zawarte przez pozwaną z (...)) nie stanowi w ogóle o nabyciu przez pozwaną spółkę jakichkolwiek akcji. Treścią § 4 porozumienia jest postanowienie, że na pisemne żądanie (...)zgłoszone nie wcześniej niż w 2009 r. (datę zmieniono aneksem nr 1 z 2008 r.) nastąpi umorzenie akcji pozwanej według podanych w porozumieniu zasad; uchwała o umorzeniu miała zawierać postanowienia określone w § 5 i 6 porozumienia. W § 5 stwierdzono, że decyzja o umorzeniu nastąpi na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy rozliczającym działalność spółki za poprzedni rok. Umorzenie akcji miało nastąpić w okresie 5 lat od dnia zgłoszenia, w ilościach wskazanych w porozumieniu (okres umarzania i harmonogram zmieniono aneksem nr 1 z 2008 r.). Jak wcześniej podano, w myśl § 6 porozumienia, wynagrodzenie (...)za umarzone akcje miało mieć wartość kwoty wniesionej przez (...)na objęcie akcji pozwanej, waloryzowanej corocznie średniorocznym wskaźnikiem inflacji cen towarów i usług konsumpcyjnych, ogłaszanym przez Prezesa GUS (w trakcie roku – miesięcznym wskaźnikiem ogłaszanym przez Prezesa GUS). Co przy tym szczególnie istotne, § 2 ust.2 zarząd (...) S.A.zobowiązał się do zwołania walnego zgromadzenia akcjonariuszy dotyczącego zmian w statucie spółki umożliwiających umorzenie akcji zgodnie z § 5 i 6 porozumienia.

Zgodnie z art.304 § 2 pkt 3 k.s.h. postanowienia dotyczące warunków i sposobu umorzenia akcji powinny być zawarte, pod rygorem bezskuteczności względem spółki, w statucie. Umorzenie akcji wymaga obniżenia kapitału zakładowego (art. 360 § 1 k.s.h.). Należy jednoznacznie przychylić się do konstatacji pozwanej z odpowiedzi na pozew, że takich postanowień o warunkach umorzenia akcji w statucie spółki nie zamieszczono – ani przed zawarciem porozumienia pozwanej z (...) z 04.04.2001 r., ani też po tej dacie. W statucie wskazano jedynie sposób umorzenia, tj. dopuszczalność dobrowolnego umorzenia, nie określono natomiast warunków umorzenia akcji, do których należą m.in. postanowienia dotyczące wynagrodzenia akcjonariusza. To zaś, że powyższe postanowienie statutowe dotyczące warunków umorzenia akcji z § 5 i 6 porozumienia było niezbędne wynika nie tylko z nie budzącego wątpliwości brzmienia cyt. art.304 § 2 pkt 3 k.s.h. Uznać należy, że sprawa była oczywista dla stron porozumienia, tj. pozwanej i

(...), o czym świadczy zacytowany § 2 ust.2 porozumienia. Wymaga jednak podkreślenia, że pomimo nie dokonania zmian w statucie pozwanej, jak stwierdzono „umożliwiających umorzenie akcji zgodnie z § 5 i 6 porozumienia”, objęcie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym pozwanej przez (...) bezspornie nastąpiło, bowiem ponad wszelką wątpliwość ww. Funduszowi akcje te następnie przysługiwały. Okoliczności, dla których (...) zdecydował się – pomimo braku stosownej zmiany statutu pozwanej spółki – na objęcie akcji, nie były przedmiotem wywodów i dowodzenia w procesie, toteż nie są znane. Niewątpliwie było to natomiast wolą (...).

Co więcej, nie budzi wątpliwości, że powyższe postanowienie statutowe (o ile zostałoby uchwalone i wpisane do rejestru, stosownie do art.430 § 1 k.s.h.), albo winno byłoby dotyczyć wszystkich akcjonariuszy, albo jedynie (...); w tym ostatnim wypadku prowadziłyby to bez wątpienia do uprzywilejowania jednego z akcjonariuszy – właśnie (...). Uprzywilejowanie może mieć różny wyraz, zaś przypadki wymieniane w k.s.h. mają charakter jedynie przykładowy. Jest oczywiste i nie wymaga szerszego rozwijania, że spółka prowadząca działalność gospodarczą prowadzi ją z gospodarczym ryzykiem. Dotyczy to oczywiście wyniku finansowego. Ryzyko nie osiągnięcia takiego korzystnego wyniku, w tym utraty części, jeśli nie całości zainwestowanych środków, dotyczy także każdego z akcjonariuszy i każdy z nich winien się z takim ryzykiem liczyć. W takiej sytuacji zagwarantowanie jednemu z akcjonariuszy prawa odzyskiwania całości wniesionych na pokrycie akcji środków finansowych i to powiększonych o stopień inflacji jest bez wątpienia wprowadzeniem szczególnych uprawnień tego akcjonariusza, a zatem jego uprzywilejowaniem.

Sąd podziela wywód pozwanej z odpowiedzi na pozew, że uprzywilejowanie akcjonariuszy na gruncie przepisów Kodeksu spółek handlowych może mieć miejsce jedynie na dwa sposoby – albo przez przyznanie osobistych uprawnień w statucie (art.354 § 1 k.s.h.), albo przez emisję akcji o szczególnych uprawnieniach – akcji uprzywilejowanych (art.351 § 1 k.s.h.). Jak wynika z jasnej i nie wymagającej żadnej szczególnej wykładni odnośnych przepisów, obie powyższe instytucje wymagają wprowadzenia stosownych unormowań do statutu spółki. Co do osobistych uprawnień akcjonariusza wynika to z oczywistej treści art.354 § 1 k.s.h. Co do akcji uprzywilejowanych jest to również oczywiste z racji jednoznacznej treści art.351 § 1 k.s.h. W obu tych przypadkach ustawa wymaga wprowadzenia stosownego postanowienia do statutu spółki. Należy zatem jednoznacznie odrzucić sugestię, jakoby uprzywilejowanie akcjonariusza było możliwe na podstawie zwykłej umowy zawartej z tą spółką, bez wprowadzenia odnośnej treści do statutu. Należy zaś dodać, że zmiana statutu spółki wymaga kwalifikowanej większości głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy (art.415 § 1 k.s.h.). Co więcej, zmiany statutu wprowadzające szczególne uprawnienia dla konkretnych akcjonariuszy są podejmowane zazwyczaj po szczególnie wnikliwym rozważeniu tej materii przez akcjonariuszy uczestniczących w walnym zgromadzeniu. Po wprowadzeniu bowiem takich uprawnień przyznanych osobiście akcjonariuszom, w przyszłości kolejna zmiana statutu poprzez uszczuplenie udzielonych uprawnień nie będzie możliwa bez zgody wszystkich akcjonariuszy, których takie uszczuplenie dotyczy (art.415 § 3 k.s.h.).

Tym samym, w sytuacji udzielenia (...)uprawnień zgodnych z treścią porozumienia (...)z pozwaną, zawartego w dniu 04.04.2001 r., winna była nastąpić zmiana statutu pozwanej spółki. Należy natomiast a limine wyłączyć zmianę poprzez emisję akcji uprzywilejowanych, gdyż mogłyby to być jedynie akcje imienne (por. art.351 § 1 k.s.h. zdanie drugie; akcje nieme nie wchodziły w grę), a jak wynika z samej treści porozumienia, (...)miał objąć i faktycznie objął akcje serii T na okaziciela. Było to zresztą zrozumiałe, gdyż akcje spółki były i są notowane w ofercie publicznej. Pozostawało zatem wprowadzenie szczególnych uprawnień (...)do statutu pozwanej spółki. Należy zaś zauważyć, że uprawnienia osobiste akcjonariusza wygasają najpóźniej z dniem, w którym uprawniony przestaje być akcjonariuszem spółki (art.354 § 4 k.s.h.), tym samym, jak trafnie wskazała pozwana, są one nieprzenoszalne. Mając na uwadze, że to nie (...)a powód – (...) S.A.dochodzi realizacji uprawnień wynikających z porozumienia, w świetle przytoczonych przepisów k.s.h. takie uprawnienia płynące z porozumienia (...)z pozwaną nie mogą powodowi przysługiwać.

Pozwana, jak wcześniej przytoczono, wskazała że akcje serii T, które objął (...)są akcjami na okaziciela, nie mogły więc wiązać się z nimi dodatkowe uprawnienia o charakterze przenoszalnym, podążające za akcjami. Dlatego też przywileje w zakresie umarzania akcji zostały przyznane (...)w odrębnej umowie, przez co zdaniem pozwanej doszło do obejścia prawa, tj. art.351 § 1 zd. 2 k.s.h. Wywiodła też, że do tego samego wniosku prowadzi przyjęcie, iż celem porozumienia było uprzywilejowanie akcji na okaziciela pierwotnie objętych przez (...). Czynność prawna mająca na celu obejście ustawy jest nieważna (art.58 § 1 k.c.), toteż gdyby uznać, że celem działania stron porozumienia

((...)i pozwanej) było obejście ustawowego nakazu uwidocznienia uprzywilejowania (...)w statucie pozwanej, czynność taka byłaby nieważna. Zdaniem Sądu jednak brak jest podstaw do takiego wniosku. Należy bowiem pamiętać o cyt. postanowieniu § 2 ust.2 porozumienia, zgodnie z którym zarząd (...) S.A.zobowiązał się do zwołania walnego zgromadzenia akcjonariuszy dotyczącego zmian w statucie spółki umożliwiających umorzenie akcji zgodnie z § 5 i 6 porozumienia (a następnie do zgłoszenia ww. zmian do rejestru). Strony zatem przewidziały konieczność takich zmian statutu. Zmiany te winny były dotyczyć sposobu i warunków umorzenia akcji (art. 304 § 2 pkt 3 k.s.h.) oraz jednocześnie – przy założeniu, że dotyczyłoby to wyłącznie jednego akcjonariusza, czyli (...)uprzywilejowania tego akcjonariusza (art. 354 § 1 k.s.h.). To zaś, że chodziło wyłącznie o (...)wydaje się w procesie bezsporne, bowiem sam powód kilkakrotnie na to wskazuje, wywodząc o szczególnej sytuacji (...)jako podmiotu, który miał udzielić pozwanej finansowania pomostowego. Dla porządku można uzupełnić, że inny wniosek co do obejścia prawa można by wysunąć, gdyby strony ((...)i pozwana) działały w złej wierze, tj. zawarły porozumienie bez rzeczywistego zamiaru zwołania walnego zgromadzenia pozwanej i dokonania wskazanej w § 2 ust.2 porozumienia zmiany statutu pozwanej spółki. Takiego twierdzenia jednak żadna ze stron w procesie nie zgłaszała.

Sprawa przewidywanego wprowadzenia stosownych zmian do statutu ma w procesie szczególne znaczenie, bowiem dotyczy innego centralnego wątku, który pojawił się w postępowaniu, mianowicie kwestii sposobu rozumienia § 3 porozumienia przez jego strony, czyli (...)i pozwaną. Skoro strony same stwierdziły, że konieczne jest wprowadzenie do statutu pozwanej szczególnych uprawnień (...) związanych z warunkami umorzenia akcji, w tym mechanizmu waloryzacji wypłat z tytułu umarzenia akcji (a więc uprzywilejowania w tym zakresie (...) jako akcjonariusza), to znaczy, że strony wiedziały, z jakimi skutkami prawnymi się to wiąże. Pamiętać należy, że obie strony były podmiotami prowadzącymi działalność w znacznym zakresie, korzystającymi z profesjonalnej obsługi prawnej, a (...) dysponował dodatkowo ogromnymi środkami finansowymi w skali całego państwa, przeznaczonymi na działalność w zakresie ochrony środowiska. Jeżeli tak, to należy uznać, iż obu stronom była wiadoma również treść art.354 § 4 k.s.h., tj. wygaśnięcie szczególnych uprawnień (...) w zakresie umorzenia akcji (podobnie jak innych szczególnych uprawnień) w przypadku **jakiegokolwiek** zbycia akcji. Rzuca to dodatkowe światło na rozumienie przez strony cyt. § 3 porozumienia przez strony. W tej sytuacji należy uznać, że oświadczenia powoda zawarte w przytoczonych w ramach ustaleń faktycznych pismach z 03.03.2010 r. i 17.05.2010 r., z których (w szczególności *expressis verbis* z pisma z 17.05.2010 r.) wynika świadomość powoda, że porozumienie wygaśnie z chwilą przejścia praw z akcji na powoda (zarejestrowania zmian w statucie) znajdują dodatkowe wytłumaczenie. Była nim zgodna wola stron porozumienia z 04.04.2001 r. O ile hipotetyczne zwołanie walnego zgromadzenia i uchwalenie stosownej zmiany statutu pozwanej celem wprowadzenia doń szczególnych uprawnień akcjonariusza – (...) było teoretycznie nadal możliwe aż do chwili zbycia akcji przez (...) (gdyby było to zgodne z innymi przepisami, o czym niżej), o tyle z chwilą zbycia takie uprawnienia (...) nie mogły być już w żaden sposób realizowane przez jego następcę prawnego.

W takiej sytuacji, zwłaszcza wobec jasnego brzmienia § 2 ust.2 porozumienia, niewyjaśnione pozostaje, dlaczego w ogóle (...)zdecydował się, pomimo braku uchwalenia zmiany statutu co do zagwarantowanych mu osobiście warunków umorzenia akcji, które miał objąć, na objęcie i opłacenie akcji serii T. Jak jednak wspomniano, żadna ze stron nie poruszyła tego wątku i nie był on objęty dowodzeniem ani żadnymi rozważaniami w procesie, toteż brak jest podstaw również do rozważań ze strony Sądu, które musiałyby mieć charakter domniemań bądź wręcz spekulacji. Można jedynie stwierdzić, że była to, wprawdzie nie w formie pierwotnie umówionej (porozumienie wymagało zmiany statutu), ale w realizacji, stwierdzając kolokwialnie, swoista droga „na skróty”, tj. z pominięciem wymogów ustanowionych ustawą – i samym porozumieniem. Jak już jednak wywiedziono, było to świadome działanie (...). Wymaga jednak szczególnego podkreślenia, że nie ma to istotnego znaczenia w procesie, bowiem to nie (...)a powód – (...) S.A.dochodzi realizacji uprawnień (...)z porozumienia. Gdyby powództwo wytoczył (...), jedną z podstaw odmowy uwzględnienia żądania byłby art.354 § 1 k.s.h. i brak stosownego postanowienia w statucie. Wobec jednak treści art.354 § 4 k.s.h., nawet przy wprowadzeniu do statutu pozwanej stosownych uregulowań (jak postanowiły strony porozumienia z 04.04.2001 r.), uprawnienia te nie mogłyby być przeniesione na powoda.

Niezależnie od powyższego należy zauważyć, że porozumienie z 04.04.2001 r. zostało zawarte przez (...) z pozwaną przed wejściem w życie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (t.j. Dz. U. z r. 2014,

poz.94), a nawet przed wejściem Polski do Unii Europejskiej. Jak zostanie przedstawione w dalszej części rozważań, obecnie obowiązująca cyt. ustawa zawiera istotne ograniczenia w zakresie nabywania akcji własnych przez spółkę publiczną, inkorporując do systemu prawa polskiego wymogi prawa wspólnotowego i odsyłając w tym zakresie do tychże przepisów wspólnotowych (por. niżej). O ile zatem obowiązują przedstawione i analizowane przepisy k.s.h., również w zakresie uprzywilejowania akcjonariusza, toteż należy podtrzymać wszelkie wcześniejsze rozważania na tle k.s.h., to w odniesieniu do pozwanej sytuacja jest obecnie odmienna. Wymaga to jednak przedstawienia odnośnych przepisów, co jak wspomniano nastąpi (ze względów porządkowych) w dalszej części rozważań.

Odnosząc się do zarzutu pozwanej naruszenia zasady równego traktowania akcjonariuszy, należy przypomnieć, iż pozwana wskazała na naruszenie art.20 k.s.h., stanowiącego że wspólnicy lub akcjonariusze spółki kapitałowej powinni być traktowani jednakowo w takich samych okolicznościach. Pozwana wywiodła, że o takim nierównym traktowaniu należy mówić także wtedy, gdy jednemu ze wspólników przyznaje się nieuzasadnione preferencje, albo gdy spółka nabywa własne akcje wyłącznie od wybranych akcjonariuszy, wreszcie także przy ustanowieniu nadmiernie wysokiej ceny nabycia akcji przez spółkę od akcjonariusza. Należy przychylić się do oczywistej konstatacji, że istotnie taka ustawowa zasada równego traktowania akcjonariuszy obowiązuje. Nie stoi to na przeszkodzie wcielaniu w życie poszczególnych instytucji przewidzianych ustawą, w tym związanych z uprzywilejowaniem akcjonariuszy w trybie art.351 lub art.354 k.s.h. Wymieniony art.20 k.s.h. stanowi natomiast zdaniem Sądu istotną wskazówkę interpretacyjną, nakazującą restrykcyjne (ściśle) wykładanie przepisów normujących instytucje prowadzące do wprowadzania przywilejów w spółkach kapitałowych.

Kontynuując ten wątek należy odnieść się w tym miejscu do kilkakrotnie powtarzanych w procesie (vide pozew i replika odpowiedzi na pozew) obszernych wywodów powoda o uzasadnieniu powyższych uprawnień (...), który jako jedyny udzielił spółce finansowania w tak dużej kwocie, określonego przez powoda jako finansowanie pomostowe. Pozwana odnosząc się do powyższego wyводу wskazała przy tym, że nie ma znaczenia fakt, iż (...) przekazał pozwanej środki na budowę oczyszczalni ścieków, gdyż bez znaczenia dla zasady równego traktowania akcjonariuszy pozostają stosunki umowne wiążące akcjonariuszy ze spółką, w których występują oni jako podmioty trzecie względem stosunku wynikającego ze statutu. Do tego ostatniego stwierdzenia należy się przychylić, zauważając dodatkowo, że nie tylko (...), ale każdy z akcjonariuszy zainwestował w spółkę stosowne środki finansowe lub rzeczowe, przekazując te środki na pokrycie akcji, o ile nie miał miejsca fakt złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia przy rejestracji spółki lub podwyższeniu kapitału zakładowego (k.s.h. zawiera przepis będący podstawą odpowiedzialności z tego tytułu – art.479). Jak wynika z wpisu w KRS, kapitał zakładowy pozwanej wynosi bowiem 51.186.750 zł i jest wpłacony w całości (k.125). Nikt w procesie nie twierdził (a tym bardziej nie zgłaszał dowodów), że takie opłacenie kapitału faktycznie nie miało miejsca.

Odnosząc się natomiast do wyводу pozwanej o szczególnej pozycji (...) z racji rodzaju jej zaangażowania finansowego, to należy jeszcze raz zwrócić uwagę na treść przepisów k.s.h. wymagających wprowadzenia do statutu zarówno postanowień o sposobie i warunkach umorzenia akcji, jak i uprzywilejowania akcjonariusza. Jeżeli wymagane było dokonanie zmiany statutu, to taka zmiana winna być podjęta. Należy natomiast dodać, że skoro zmiana statutu wymaga podjęcia uchwały walnego zgromadzenia i wpisania do rejestru (art.430 § 1 k.s.h.), to odnoszą się do niej wszelkie przepisy dotyczące powyższego trybu. Przede wszystkim dotyczy to przepisów normujących zaskarżanie uchwał walnego zgromadzenia w drodze powództwa o uchylenie uchwały (art.422-424 k.s.h.), jak również powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały (art.425 k.s.h.). Uchwała walnego zgromadzenia może być zaskarżona w drodze wytoczonego przeciwko spółce powództwa o uchylenie uchwały, jeżeli jest sprzeczna ze statutem bądź dobrymi obyczajami i godzi w interes spółki lub ma na celu pokrzywdzenie akcjonariusza (art.422 § 1 k.s.h.). Podstawą powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały jest jej sprzeczność z ustawą (art.425 § 1 k.s.h.).

Należy stwierdzić, że przy koniecznym podjęciu takiej uchwały o zmianie statutu (sposób i warunki umorzenie akcji, stanowiące jednocześnie uprzywilejowanie jednego akcjonariusza – (...)) i jej ewentualnym zaskarżeniu do sądu przez innego bądź innych akcjonariuszy (co wydaje się co najmniej prawdopodobne), to właśnie w procesie wynikłym z takiego pozwu byłoby miejsce na zgłaszanie argumentacji takiej jak przedstawiona przez powoda w obecnym postępowaniu. Innymi słowy, przy zarzucie, że uchwała narusza statut lub dobre obyczaje, godzi w interes

spółki lub krzywdzi innych akcjonariuszy, bądź też, że jest sprzeczna z prawem, sąd badający taką uchwałę winien byłby badać i stwierdzić, czy fakt rodzaju zaangażowania kapitałowego (...) w pozwanej spółce stanowi wystarczającą podstawę do udzielenia (...) w statucie takich szczególnych uprawnień i czy nie jest to sprzeczne z prawem (o **aktualnym** stanie prawnym dotyczącym odkupu akcji własnych przez spółkę publiczną – w dalszej części rozważań). W żadnym jednak razie, i jest to być może główna kwestia w procesie, tego typu argumentacja (o finansowym zaangażowaniu akcjonariusza), nie uchyla zastosowania bezwzględnie obowiązujących przepisów Kodeksu spółek handlowych dotyczących trybu dokonywania umorzenia akcji i szczególnych uprawnień akcjonariuszy, ani też innych przepisów rangi ustawowej.

Odnosząc się do pozostałych kwestii poruszonych w procesie należy stwierdzić, co następuje. Pozwana zarzuciła dodatkowo, że przelew roszczeń z porozumienia był niedopuszczalny (art.509 § 1 k.c.), że z porozumienia nie może wynikać roszczenie o złożenie oświadczenia woli z uwagi na zasadę numerus clausus czynności prawnych mogących stanowić źródło takiego roszczenia w prawie polskim oraz, że ewentualna umowa sprzedaży akcji zawarta w przypadku uwzględnienia powództwa byłaby dotknięta sankcją nieważności jako naruszająca bezwzględnie obowiązujące przepisy k.s.h. oraz przepisy dotyczące obrotu instrumentami finansowymi.

Kwestia dodatkowego rozważania dopuszczalności przelewu roszczeń na rzecz powoda z racji treści art.509 § 1 k.c. wydaje się w tym procesie bezprzedmiotowa, jeżeli wziąć pod uwagę wcześniejsze rozważania co do zaprezentowanych instytucji k.s.h. w zakresie uprzywilejowania akcjonariusza spółki akcyjnej. Istotnie, cyt. art.509 § 1 k.c. stanowi o dopuszczalności przelewu wierzytelności przez wierzyciela na osobę trzecią bez zgody dłużnika, o ile nie sprzeciwia się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. W tym miejscu wystarczy powołać się ponownie na art. 354 § 4 k.s.h. i wygaśnięcie szczególnych uprawnień akcjonariusza (o ile byłyby zastrzeżone w statucie) w sytuacji, w której przestaje on być akcjonariuszem. W sytuacji wygaśnięcia uprawnień dochodzonych w tym procesie nie ma praktycznego znaczenia, czy właściwość zobowiązania sprzeciwiałaby się przelewowi. Tym samym rozważanie, czy istotnie charakter porozumienia nakazywał traktowanie uprawnień (...) jako nieprzenoszalnych jest bezprzedmiotowe.

Podobnie nie ma istotnego znaczenia, czy istniałaby podstawa ustawowa żądania nabycia akcji w trybie art.64 k.c. Przepis ten stanowi, że prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające obowiązek złożenia oznaczonego oświadczenia woli, zastępuje to oświadczenie. Zgodnie z całkowicie utrwaloną judykaturą na tle ww. przepisu, art.64 k.c. nie stanowi samoistnej podstawy żądania złożenia oznaczonego oświadczenia woli. Zakres i treść oświadczenia wynika z zakresu i treści oświadczenia, do którego złożenia pozwaną obligują właściwe przepisy prawa materialnego, przy czym zobowiązanie może wynikać zarówno z ustawy, jak i z ważnej czynności prawnej (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 11.06.2013 r., I ACa 301/13, LEX nr 1339410, wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 29.11.2012 r., I ACa 609/12, LEX nr 1246870). Podstawą zobowiązania w tym trybie strony do złożenia oświadczenia woli nie jest wyłącznie, poza ustawą, umowa zobowiązująca bądź umowa przedwstępna. Możliwe są inne jeszcze źródła powyższego roszczenia, w tym np. zapis testamentowy (wyrok Sądu Najwyższego z 18.02.1999 r., I CKN 1002/97, LEX nr 521803, pot. też wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 23.11.2010 r., VI ACa 373/10, LEX nr 736250) lub obowiązek powrotnego przeniesienia własności przedmiotu darowizny po jej odwołaniu (wyrok Sądu Najwyższego z 18.10.1995 r., I CRN 152/95, Prok. i Pr.- wkł. 1996/2-3/46). Jeśli zaś chodzi o samo umowne zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli, to istotnie w judykaturze zaprezentowano stanowisko, iż nie ma innych konstrukcji umownych, jak tylko koncepcja umowy przedwstępnej przeniesienia własności oraz koncepcja umowy o przeniesienie własności ze skutkiem zobowiązującym, w ramach których można by skutecznie wskazywać na materialnoprawną podstawę zobowiązania umownego, z którego wywodzi się roszczenie o nakazanie złożenia oświadczenia woli co do przeniesienia własności (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 29.01.2013 r., I ACa 776/12, LEX nr 1298871, wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 30.01.2013 r., I ACa 661/12, LEX nr 1293647). Trudno w tym miejscu przeprowadzać teoretyczne rozważania w tym przedmiocie, czy tylko te dwie konstrukcje umowne mogą być źródłem roszczenia dochodzonego w trybie art.64 k.c., czy też można dopatrzeć się innych; w prawie polskim obowiązuje bowiem zasada swobody umów (art.353¹ k.c.), toteż możliwości konkretnych konfiguracji praw i obowiązków stron może być wiele. Tym niemniej, istotne jest, do złożenia jakiego oświadczenia strona jest zobowiązana. Z całą pewnością należy

przychylić się do stanowiska Sądu Apelacyjnego w Lublinie wyrażonego w cyt. wyroku z 30.01.2013 r., że jeżeli źródłem roszczenia ma być umowa, to musi ona zawierać skonkretyzowane zobowiązania co do przeniesienia własności nie tylko co do osoby, ale i treści.

Warto przypomnieć, że w żadnym miejscu porozumienia z 04.04.2001 r., na które powód się w swym żądaniu wyrażonym w pozwie powołuje, nie ma mowy o zobowiązaniu pozwanej na podstawie tegoż porozumienia do zakupu własnych akcji. Mowa jest natomiast o umorzeniu akcji – na warunkach określonych w porozumieniu. Jest samo w sobie kwestią dyskusyjną, czy porozumienie zobowiązujące do **umorzenia akcji** jednego z akcjonariuszy na szczególnych – uprzywilejowanych warunkach (o ile byłoby skuteczne po wprowadzeniu stosownych postanowień do statutu), mogłoby stanowić podstawę żądania **zakupienia akcji**. Należy zauważyć, że takie zobowiązanie pozwanej powód wywodzi nie z treści porozumienia, lecz de facto z przepisów Kodeksu spółek handlowych, zgodnie z którymi nabycie przez spółkę własnych akcji nie jest dopuszczalne, poza przypadkiem nabycia w celu umorzenia. Innymi słowy, powód przeprowadził wywód, zgodnie z którym skoro, jak twierdzi, ma nastąpić umorzenie jego akcji w pozwanej spółce na podanych szczególnych warunkach, a spółka może nabyć akcje tylko w celu ich umorzenia, to pozwana zobowiązana jest do nabycia tychże akcji. Pominąwszy już, że wskazywana przez powoda podstawa zobowiązania pozwanej do nabycia własnych akcji wydaje się mieć wielce szczególny, „kombinowany” charakter (umowa połączona ze swoiście interpretowanymi przepisami ustawy), przedstawiony wywód powoda jest wątpliwy co do jego zasadności. Istotą ww. rozumowania nie jest bowiem, że ma nastąpić umorzenie akcji, a umorzenie może nastąpić tylko poprzez obowiązkowe nabycie (co, w razie wyrażenia takiego obowiązku w ustawie, mogłoby stanowić logiczne następstwo), lecz że skoro spółka **może** nabyć własne akcje tylko w celu umorzenia, to według powoda jest **zobowiązana** to uczynić – by nastąpiło umorzenie zgodnie z żądaniem powoda. Po pierwsze, co do zasady trudno uznać ustawową możliwość za obowiązek. Po drugie, owa możliwość nabycia własnych akcji obwarowana jest szeregiem wymogów ustawowych, wskazanych w art.362 k.s.h. Jedną z nich jest nabycie w celu umorzenia. O umorzeniu zaś stanowi, jak wcześniej podano, art. art.304 § 2 pkt 3 k.s.h. Możliwość nabycia w celu umorzenia nie jest zatem sama w sobie obowiązkiem, choćby z racji konieczności spełnienia przesłanek umorzenia (o tym zaś por. obszernie rozważania prawne wyżej). W art.363 k.s.h. wskazane są natomiast skutki nabycia własnych akcji. Innymi słowy, art.363 k.s.h. normuje sytuację, w której nabycie tychże akcji przez spółkę już nastąpiło. W szczególności dotyczy to obowiązku zbycia tychże akcji przez spółkę (art.363 § 4 k.s.h.) oraz niezwłocznego umorzenia takich akcji przez zarząd spółki bez zwoływania walnego zgromadzenia (art.363 § 5 k.s.h.). Wymaga podkreślenia, że ustawowe unormowanie skutków braku zbycia akcji własnych we wskazanym czasie w żadnym razie nie stanowi o obowiązku nabycia akcji własnych (w celu umorzenia), ani też nie wyłącza stosowania przepisów k.s.h. o umorzeniu akcji.

Ostatnią kwestia poruszoną przez pozwaną był zarzut, że ewentualna umowa sprzedaży akcji zawarta w przypadku uwzględnienia powództwa byłaby dotknięta sankcją nieważności jako naruszająca bezwzględnie obowiązujące przepisy k.s.h. oraz przepisy dotyczące obrotu instrumentami finansowymi. W aktualnie obowiązującym stanie prawnym sygnalizowana już kwestia zgodności z ustawą o obrocie instrumentami finansowymi ma dla żądania pozwu zasadnicze znaczenie. Należy zatem w tym miejscu odwołać się do treści obowiązujących przepisów.

Cytowana wcześniej ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (t.j. Dz. U. z r.2014, poz.94) reguluje m.in. zasady, tryb i warunki podejmowania i prowadzenia działalności w zakresie obrotu papierami wartościowymi i innymi instrumentami finansowymi oraz prawa i obowiązki podmiotów uczestniczących w tym obrocie (art.1 ust.1 ustawy). Instrumentami finansowymi w rozumieniu ustawy są m.in. papiery wartościowe, wśród nich akcje (art.2 ust.1 pkt 1 i art.3 pkt 1 ustawy). Spółką publiczną w rozumieniu ustawy jest spółka publiczna w rozumieniu ustawy o ofercie publicznej (art.3 pkt 26 ustawy). Art.39 cyt. ustawy stanowi, że zakazana jest manipulacja instrumentem finansowym. W art.39 ust.2 ustawy zostały wymienione przypadki działań stanowiących manipulację w rozumieniu ustawy. W szczególności manipulację taką stanowi składanie zleceń lub zawieranie transakcji wprowadzających lub mogących wprowadzić w błąd co do rzeczywistego popytu, podaży lub ceny instrumentu finansowego, chyba że powody tych działań były uprawnione, a złożone zlecenia lub zawarte transakcje nie naruszyły przyjętych praktyk rynkowych na rynku regulowanym (art.39 ust.2 pkt 1 ustawy) oraz składanie zleceń lub zawieranie transakcji powodujących nienaturalne lub sztuczne ustalenie się ceny jednego lub kilku instrumentów

finansowych, chyba że powody tych działań były uprawnione, a złożone zlecenia lub zawarte transakcje nie naruszyły przyjętych praktyk rynkowych na rynku regulowanym (art.39 ust.2 pkt 1 ustawy). Przepisów art.39 ust.2 nie stosuje się m.in. do nabywania akcji własnych przez spółkę publiczną lub podmiot działający na jej rachunek lub w jej imieniu, pod warunkiem, że nabywanie to odbywać się będzie w trybie, terminie i na warunkach określonych w przepisach rozporządzenia Komisji (WE) nr 2273/2003 z 22.12.2003 r. wykonującego dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do zwolnień dla programów odkupu i stabilizacji instrumentów finansowych (Dz. Urz. WE L 336 z 23.12.2003). Przyjęta konstrukcja ustawowa wskazuje, że nabywanie akcji własnych przez spółkę publiczną nie stanowi manipulacji w rozumieniu ustawy o ile odbywać się będzie we wskazanym trybie. W art.39 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy jest wprawdzie odesłanie do ogólnej kategorii „uprawnionych powodów działań”, jednakże jak się wydaje, w odniesieniu do szczególnie pod tym względem unormowanej w art.39 ust.3 pkt 1 ustawy instytucji nabywania akcji własnych przez spółkę publiczną, wyłączenie manipulacji ma miejsce przy spełnieniu wymogów określonych w ustawie, a konkretnie w rozporządzeniu Komisji (WE), do którego ustawa odsyła.

Zgodnie z art.3 cyt. rozporządzenia, program odkupu musi być zgodny z przepisami art.4, 5 i 6 tegoż rozporządzenia oraz wyłącznym celem tego programu odkupu musi być obniżenie kapitału emitenta (wartościowo lub w odniesieniu do liczby akcji) lub wypełnienie zobowiązań wynikających z dłużnych instrumentów finansowych wymiennych na instrumenty udziałowe lub z pracowniczych programów opcji na akcje lub innych przydziałów akcji pracownikom emitenta lub spółki stowarzyszonej. Niewątpliwie zatem, w sytuacji, w której (jak w tej sprawie) te dwa ostatnie przypadki nie mają miejsca, wyłączenie manipulacji miałyby miejsce tylko w sytuacji, w której celem programu odkupu byłoby obniżenie kapitału zakładowego spółki. Innymi słowy, musiałyby być przeprowadzone takie obniżenie – zgodnie z właściwymi przepisami, w tym wypadku polskiego k.s.h. W art.4 rozporządzenia normowane są warunki programów odkupu i podawania do publicznej wiadomości (łącznie ze szczegółowo określonym w art.4 ust.4 terminem takiego podawania do publicznej wiadomości). W myśl zaś art.5 ust.1 rozporządzenia (przepis w ramach unormowania warunków obrotu), w odniesieniu do ceny emitentowi nie wolno podczas wykonywania transakcji w ramach programu odkupu nabywać akcji po cenie będącej wartością wyższą spośród ceny ostatniej niezależnej transakcji i najwyższej bieżącej niezależnej oferty w miejscu obrotu, w którym dokonywany jest zakup.

Jak należy zatem uznać, odkup własnych akcji przez spółkę publiczną (którą jest pozwana z mocy art.3 pkt 26 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi w zw. z art.4 pkt 20 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (t.j. Dz. U. z r. 2013, poz.1382) poza spełnieniem wymogów formalnych ustanowionych w przepisach k.s.h., może nastąpić jedynie na warunkach wynikających z ustawy i cyt. rozporządzenia Komisji (aktu prawa wspólnotowego). Poza zatem wprowadzeniem wymogu umorzenia akcji i jego warunków do statutu spółki, warunki te winny byłyby być zgodne z tymiż przepisami prawa wspólnotowego. Jeśli odnieść te przepisy do tej sprawy, to zauważyć należy, że – poza wymogiem obniżenia kapitału zakładowego pozwanej spółki, które bezsprzecznie nie miało miejsca – winny byłyby zostać spełnione dodatkowe warunki (w tej sprawie nie spełnione), a cena nabycia akcji nie mogłaby być taka jak podana w pozwie. Powód bowiem podał cenę 29,52 zł za akcję, zaś za niesporne w trybie art.230 k.p.c. uznać należy (powód nie wypowiedział się co do tego twierdzenia z odpowiedzi na pozew), że na datę wniesienia pozwu kurs akcji pozwanej wynosił 6,75 zł za akcję; kwota ceny nabycia wskazywana przez powoda jest zatem ponad czterokrotnie wyższa od ceny rynkowej. Niewątpliwie zatem, o ile miałyby nastąpić zachowanie zgodności z ustawą o obrocie instrumentami finansowymi, żądanie pozwu w aktualnym stanie prawnym nie mogłoby być uwzględnione.

Mając na uwadze wynik powyższych rozważań, jak nadmieniono na ich wstępie, powództwo należało uznać za niezasadne i podlegało ono oddaleniu.

O obowiązku zwrotu kosztów postępowania Sąd orzekł na podstawie art.98 k.p.c. – zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Zasądzony na rzecz pozwanej koszty procesu obejmują koszty zastępstwa procesowego zgodnie z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1349 ze zm.) oraz wydatki radcy prawnego w postaci opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, wynoszącej 17 zł. Tym samym kwota łączna kosztów procesu wynosi 7217 zł. Dodać można, że

choć w sprawie występowało aż trzech profesjonalnych pełnomocników pozwanej, zasądzone koszty zastępstwa mogą obejmować wynagrodzenie i wydatki tylko jednego z nich (art.99 w zw. z art.98 § 3 k.p.c.).

(...)

(...)(...)(...)

(...)